

GRĮŽIMAS IŠ VOKIETIJOS KĄ REIKIA ŽINOTI?

RENKUOSI
LIETUVĄ

KUO PASIRŪPINTI PRIEŠ IŠVYKSTANT?

Deklaruokite savo išvykimą iš Vokietijos (vok. Abmeldung). Dėl išvykimo deklaravimo turite kreiptis į piliečių aptamavimo įstaigą (vok. Bürgeramt, Bürgerbüro, Einwohnermeldeamt ar kt.).

Įstaigos pavadinimas gali skirtis priklausomai nuo miesto ir (arba) atitinkamos Vokietijos žemės. Nors yra galimybė išvykimą deklaruoti internetu ar paštu, rekomenduojama nuvykti asmeniškai į įstaigą, kuri vietoje Jums išduotų išvykimo deklaravimo pažymą (vok. Abmeldebescheinigung). Sutarčių su paslaugų teikėjais ir Valstybinio sveikatos draudimo nutraukimo atvejais jūsų gali būti paprašyta pateikti išvykimo deklaravimo pažymą (vok.

Abmeldebescheinigung).

Jeigu nespėjote deklaruoti išvykimo būdami Vokietijoje, tą galite padaryti Lietuvoje, nusiųsdami išvykimo deklaravimo pažymą (vok. Abmeldebescheinigung) paštu arba el. būdu per 2 savaites nuo išvykimo iš Vokietijos dienos. Nedeklaravus išvykimo iš Vokietijos jums kaupsis sveikatos draudimo skola bei bus priskaičiuojami kitų paslaugų teikėjų mokesčiai.

Nepamirškite apie savo išvykimą informuoti Jmoky tarnybos (vok. Beitragservice) dėl televizijos ir radijo transliacijos mokesčio (vok. Rundfunkbeitrag) nutraukimo. Pranešti galima užpildžius el. formą.

Vokietijoje yra privalomas ugdymas nuo 6 iki 15 metų, todėl asmenys, turintys vaikų, turi pranešti apie išvykimą darželiui ar mokyklai. Nurodoma ugdymo nutraukimo priežastis ir paskutinė mokymosi diena. Pasirašytas pranešimas yra pateikiamas raštu.

Nutraukite nuomos, komunalinių paslaugų (elektros, dujų) bei kitas sutartis. Kai kurie tiekėjai sutarčių nutraukimui gali prašyti pateikti išvykimo deklaravimo pažymą (vok. Abmeldebescheinigung).

Jei Vokietijoje įsigijote nuosavą automobilį, prieš išvykdamis turite jį išregistruoti transporto priemonių registravimo įstaigoje (vok. Straßenverkehrsamt, Zulassungstelle), kur pirmą kartą užregistravote automobilį. Išregistravimo metu turėsite pateikti registracijos liudijimą (vok. Zulassungsbescheinigung) ir valstybinio numerio ženklus.

Neskubėkite uždaryti vokiškos banko sąskaitos, ji bus reikalinga užstato, mokesčių permokos gražinimui. Pasidomėkite galimybe uždaryti banko sąskaitą vėliau nuotoliniu būdu.

Susigražinti permokėtus mokesčius Vokietijoje galėsite ir būdami Lietuvoje. Tą galima padaryti el. būdu. Jums reikės pateikti naują adresą, naujos banko sąskaitos duomenis.

Šunų savininkai turi išre gistruoti savo augintinį kad netektų mokėti šuns mokesčio (vok. Hundesteuer). Informuokite savo savivaldybės atsakingą Viešosios tvarkos tarnybą (vok. Ordnungsamt) arba miesto Mokesčių ir išdo tarnybą (vok. Steuer- und Stadtkassenamt).

KOKIAIS DOKUMENTAIS PASIRŪPINTI?

PD U1

Norėdami gauti U1 formą, patvirtinančią nedarbo socialinio draudimo laikotarpius Vokietijoje, pateikite prašymą (vok. Antrag auf Ausstellung eines PD U1) Vokietijos Užimtumo tarnybai (vok. Arbeitsamt, Bundesagentur für Arbeit).

Darbo sutartys, algalapiai

Turėkite medicininius išrašus apie skirtą gydymą.

PD U2

U2 pažymą galite gauti, jei jau gaunate nedarbo išmoką (vok. Arbeitslosengeld) ir esate užsiregistravę vietiniame Užimtumo tarnybos skyriuje (vok. Bundesagentur für Arbeit).

VOKIŠKAS DARBO PAŽYMĖJIMAS

Grįžtantieji, kurie Vokietijoje dirbo pagal darbo sutartį, pasibaigus darbiniam santykiams turi gauti vokišką darbo pažymėjimą (vok. Das Arbeitszeugnis). Darbo pažymėjime yra nurodomas darbo laikotarpis, užimamos pareigos, darbo pobūdis, kvalifikacijos kėlimas ir kt.

Parsivežkite su savimi dokumentus, liudijančius apie vaikų įgytą išsilavinimą (diplomai, sertifikatai).

Turėkite rekomendacijas, Vokietijoje įgytus diplomus.

GRĮŽIMAS SU VAIKAIS

Grįždami su vaikais, iš anksto pasidomėkite, kokią ugdymo įstaigą jie galėtų lankyti, su pasirinkta mokykla aptarkite adaptacijos klausimus ir pateikite prašymą stoti į eilę mokytis (internetu arba mokykloje). Iš užsienio grįžtantiems vaikams numatyta pagalba: didesnis finansavimas, individualizuota pagalba integruojantis, išlyginamosios klasės, papildomos lietuvių k. pamokos ir pan. Lietuvoje auga specializuotų mokyklų iš užsienio grįžusiems vaikams integruoti tinklas.

Vaikas, kurio bent vienas iš tėvų vaiko gimimo metu yra Lietuvos pilietis, net jei gimė užsienyje, įgyja Lietuvos Respublikos pilietybę. Vaikai, kurie gimdami įgijo Lietuvos pilietybę, o kitos valstybės pilietybę įgijo iki 18 metų, gali išsaugoti daugiabinę pilietybę.

Vokietijoje gimusio vaiko įtraukimas į apskaitą

Jei bent vienas iš tėvų yra Lietuvos pilietis, vaiko gimimas turi būti įtrauktas į apskaitą Lietuvoje. Dokumentus dėl Vokietijoje gimusio vaiko gimimo įtraukimo į apskaitą turi pateikti vienas iš vaiko tėvų, Lietuvos Respublikos pilietis. Teiktini dokumentai:

Prašymas įtraukti vaiko gimimą į apskaitą;

Vokietijoje išduotas vaiko gimimo liudijimas ir jo vertimas į lietuvių kalbą

Tėvų asmens tapatybę patvirtinantys dokumentai

Dokumentus galima pateikti LR civilinės metrikacijos įstaigai, LR ambasadai Vokietijoje arba internetu per Registrų centro savitarną.

Jeigu Vokietijoje gausite gimimo liudijimo tarptautinę A formą (vok Auszug aus dem Geburtseintrag), jos nereikės versti į lietuvių kalbą. Tarptautinį vaiko gimimo dokumentą išduoda Vokietijos civilinės metrikacijos skyrius (vok Standesamt). Jeigu bus teikiama ne A forma, bet vaiko gimimo liudijimas (vok. Geburtsurkunde), reikės vertimo į lietuvių kalbą. Apostilizuoti Vokietijoje išduoto dokumento nereikės.

PIRMIEJI ŽINGSNIAI GRĮŽUS Į LIETUVĄ

1

Gyvenamoji vieta

Deklaruokite gyvenamąją vietą per 1 mėn. internetu: www.epaslaugos.lt arba nuvykę į savivaldybę ar seniūniją, kurioje gyvenate.

Privalomasis sveikatos draudimas (PSD)

Jeigu grįžę iš Vokietijos kurį laiką nedirbate ir nesate draudžiamas valstybės lėšomis, sumokėkite [PSD imokas](#).

2

3

Sveikatos priežiūros įstaiga

Pasirinkite ir prisiregistruokite medicinos įstaigoje, kuri yra sudariusi sutartį su [Teritorine ligonių kasa](#) dėl paslaugų teikimo ir apmokėjimo.

Banko sąskaita

Dauguma bankų leidžia atsidaryti sąskaitą internetu. Turėdami el. bankininkystę ir prisijungimo duomenis prie el. valdžios vartų galėsite registruotis ir teikti prašymus įvairioms institucijoms, deklaruoti gyvenamąją vietą.

4

5

Darbas

Jeigu darbo ieškosite tik grįžę – [registruokitės Užimtumo taryboje \(UŽT\)](#). Čia jums padės susirasti darbą arba persikvalifikuoti.

Išmokos

Jeigu grįžę neturite pajamų, galite susumuoti Vokietijoje įgytą darbo stažą ir kreiptis dėl socialinių išmokų į [Sodrą](#) arba [gyvenamosios vietos savivaldybę](#).

6

PRIVALOMASIS SVEIKATOS DRAUDIMAS (PSD)

Lietuvoje apdraustuoju laikomas tas, už kurį mokamos PSD įmokos arba kuris jas moka pats. Jei grįžę kurį laiką nedirbate ir nesate draudžiami valstybės lėšomis, PSD įmokas turite **mokėti savarankiškai**. Įmokas reikia mokėti nuo pat gyvenamosios vietos deklaravimo Lietuvoje pradžios. Apsidraudę pasirinkite pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigą ir šeimos gydytoją.

Kas draudžiamas PSD valstybės lėšomis?

Moksleiviai ir
dieninių studijų
studentai

UŽT registruoti
bedarbiai

Vienas iš tėvų, auginantis
vaiką iki 8 m. arba bent
du nepilnamečius vaikus

Asmenys,
gaunantys bet
kurios rūšies pensiją

ir kitos asmenų grupės, kurias galite rasti www.vlk.lt

Jei nedeklaravote išvykimo iš Lietuvos, Lietuvoje jums galėjo susikaupti **PSD skola**. Taip atsitinka todėl, kad PSD įmokas renkanti „Sodra“ neturėjo duomenų apie išvykimą ir tai kėlė jums prievolę mokėti PSD įmokas. Asmuo gali būti draustas PSD tik vienoje šalyje, tad jei buvote draustas Vokietijoje, o Lietuvoje tuo tarpu susikauptė skola, ją galite panaikinti „Sodrai“ pateikę formą **F104** arba **S1**, kurią galite gauti iš Vokietijos Ligonų kasos (vok. Krankenkasse), arba formą **A1**. Ją galima pateikti prisijungus prie asmeninės „Sodros“ paskyros, siunčiant el. paštu info@sodra.lt (laiškas turi būti pasirašytas kvalifikuotu el. parašu) arba kreipiantis į [teritorinį „Sodros“ skyrių](mailto:teritorinji@sodros.skvriu).

DARBAS GRĮŽUS Į LIETUVĄ

Lietuva grįžtantiesiems gali pasiūlyti įvairių darbo vietų. Darbo užmokestis Lietuvoje jau ilgą laiką kyla. Valstybės duomenų agentūros duomenimis, vidutinis atlyginimas nuo 2018 m. iki 2022 m. padidėjo net 83,5%. Grįžę galite registruotis Užimtumo Tarnyboje, kur gausite pagalbą ieškodami darbo, galėsite įgyti naują kvalifikaciją, tobulinti esamas kompetencijas. Užt svetainėje galima rasti ir paklausių profesijų sąrašą, kuris atnaujinamas pagal kiekvieno mėnesio laisvų darbo vietų skaičių.

Ieškodami darbo internete atkreipkite dėmesį ne tik į plačiai žinomas Lietuvos darbo paieškos tinklapius ([cvonline.lt](#), [cvbankas.lt](#), [cv.lt](#), [LinkedIn](#)), bet ir į specialiai grįžtantiems iš užsienio skirtus projektus: [Gal į Lietuvą](#), [Work in Lithuania](#). Šalyje sparčiai plečiasi ir tarptautinės įmonės, ieškančios patirties užsienyje turinčių, užsienio kalbomis kalbančių darbuotojų.

• Vokietijoje įgytų diplomų pripažinimas Lietuvoje

Jeigu aukštąjį išsilavinimą įgijote Vokietijoje ir ketinate toliau studijuoti Lietuvoje, jums reikės įgyto diplomo pripažinimo. Jį atlieka Studijų kokybės vertinimo centras arba įgaliotoji aukštoji mokykla. Užsienyje įgyto mokslo (meno) daktaro laipsnio pripažinimą atlieka Lietuvos mokslo taryba.

Lietuviams, užsienyje praleidusiems bent 3 m., stojant į Lietuvos aukštąsias mokyklas papildomai pridedamas vienas konkursinis balas.

• Vokietijoje įgytų kvalifikacijų pripažinimas

Ar jums reikės pripažinti įgytą kvalifikaciją Lietuvoje priklauso nuo profesijos: ar ji yra reglamentuojama (pvz. taikoma medicams, teisininkams, mokytojams ir kitoms profesijoms, kurias galite patikrinti Reglamentuojamų profesijų sąrašė). Reglamentuojamas profesijas pripažįsta atskirai prie atitinkamų ministerijų esančios komisijos. Jei jūsų profesija neregamentuojama, apie kvalifikacijos tinkamumą sprendžia pats darbdavys.

NUOTOLINIS DARBAS

Lietuva su Vokietija turi dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį, apsaugančią nuo mokesčių mokėjimo abiejose šalyse. Pagal šią sutartį, pajamos yra apmokestinamos tik toje šalyje, kurioje asmuo yra rezidentas. Jei gyvenate Lietuvoje ir dirbate Vokietijos darbdaviui – pajamos apmokestinamos Lietuvoje.

Nors Lietuva su Vokietija turi dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį, apsaugančią nuo mokesčių mokėjimo abiejose šalyse, iš darbo santykių gaunamas užmokestis yra automatiškai apmokestinamas gyventojų pajamų mokesčiu (GPM).

Jei asmuo faktiškai Vokietijoje išbuvo ištisai ar su pertraukomis trumpiau nei 183 dienas, jam tai komariboto apmokestinimo taisyklė ir jis gali pasirinkti apmokestinti Vokietijoje gautas pajamas nuolatinio rezidavimo šalyje – Lietuvoje. **Kaip tai padaryti:**

- iš anksto susitarti su darbdaviu Vokietijoje, jog iš darbo santykių gautos pajamos bus apmokestinamos Lietuvoje ir tam užpildyti reikiamą formą Vokietijoje. Pagal bendrą tvarką deklaruoti Vokietijoje pagal darbo sutartį gautas pajamas Lietuvos valstybinei mokesčių inspekcijai (VMI);

arba

- pasibaigus kalendoriniams metams atlikti mokesčių deklaraciją Vokietijoje ir susigrąžinti sumokėtus mokesčius, pateikus pažymą FR0594 iš VMI, patvirtinančią, jog pajamos buvo apmokestintos Lietuvoje.

Jei darbuotojo fizinė darbo vieta faktiškai ir pagal darbo sutartį yra Vokietijoje ir dėl to asmuo praleidžia daugiau nei 183 dienas šalyje mokesčiai mokami Vokietijoje. Jei norėsite susigrąžinti permokėtus mokesčius Vokietijoje VMI galėsite išsiimti rezidavimo vietą patvirtinančią

FR0254 formą.

Atvykimo išmoka

Jei užsienyje gyvenote bent 5 pastaruosius metus, o grįžę neterminuotai įsidarbinate Lietuvoje pagal profesiją, įtrauktą į aukštą pridėtinę vertę kuriančių profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvoje, sąrašą, ir gaunate ne mažesni negu 4,1 MMA darbo užmokestį, galite pretenduoti į valstybės skiriamą vienkartinę atvykimo išmoką (4,1 MMA).

Dėl išmokos gavimo sąlygų kreipkitės į UŽT (el. paštu adresu atvykimoismoka@uzt.lt)

Nedarbo išmoka Lietuvoje gali būti skirta UŽT registruotam bedarbiui, jei jis turi bent 12 mėn. nedarbo draudimo stažą per paskutinius 30 mėn. Vokietijoje įgytas darbo stažas gali būti susumuotas „Sodrai“ pateikus PD U1 formą.

Išmoka mokama 9 mėn., o ją apskaičiuojant atsižvelgiama į pajamas, gautas Vokietijoje.

Nedarbo išmokos perkėlimas iš Vokietijos

Grįžę į Lietuvą galite dar 3 mėn. gauti Vokietijoje paskirtą nedarbo išmoką (vok. Arbeitslosengeld) pateikę formą PD U2. Išmokos dydis išliks toks, koks jau buvo apskaičiuotas Vokietijoje. Svarbu, kad iki išvykimo į Lietuvą bent 4 savaites gautumėte išmoką. Grįžę į Lietuvą per 7 d. užsiregistruokite UŽT ir pateikite PD U2 formą.

MOTINYSTĖS / TĖVYSTĖS/ VAIKO PRIEŽIŪROS IŠMOKOS

Norint gauti motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmokas, Lietuvoje reikia turėti bent 12 mėn. motinystės socialinio draudimo stažą per pastaruosius 2 metus. Jei Lietuvoje įgyto stažo pritrūktų, bus atsižvelgiama į Vokietijoje sukauptą stažą. Vokietijoje sukauptas stažas įrodomas pristatant fomą E104. Prašymą išduoti formą galite pateikti dar būdami Vokietijoje arba grįžę į Lietuvą kreiptis į „Sodra“ dėl tarpininkavimo su Vokietijos įstaiga dėl stažo patvirtinimo. Sumuojant stažą būtina, kad asmuo per paskutinius 24 mėnesius būtų dirbęs Lietuvoje. Nustatant išmokos dydį atsižvelgiama tik į Lietuvoje gautas pajamas.

VAIKO PRIEŽIŪROS
ATOSTOGŲ TRUKMĖ
LIETUVOJE
iki 3 metų

Vienartinė išmoka gimus vaikui

Jei į Lietuvą grįžtate su vaiku iki 1 m., galite kreiptis į savivaldybę dėl vienartinės išmokos vaikui.

Išmoka vaikui

Vaikams iki 18m. (tam tikrais atvejais - iki 23 m.) yra mokamos kas mėnesinės vaiko išmokos. Jei visa šeima iš Vokietijos grįžta gyventi į Lietuvą, vaiko išmokos bus skiriamos Lietuvoje. Dažnai savivaldybė prašo pateikti įrodymą, kad išmokos vaikui (vok. Kindergeld) Vokietijoje yra nutrauktos. Dėl įrodymo kreipkitės į atitinkamą Vokietijos įstaigą (Familienkasse).

Jeigu gaunate vaiko pinigus (vok. Kindergeld), turite pranešti atitinkamai Vokietijos įstaigai (vok. Familienkasse) apie gyvenamosios vietos pakeitimą. Užpildytą formą turite pristatyti dar prieš išvykdami, nes laiku neinformavus minėtos įstaigos apie išvykimą iš Vokietijos, gali grėsti bauda.

SENATVĖS PENSIJOS DIRBUSIESIEMS VOKIETIJOJE

Lietuvoje senatvės pensija skiriama asmenims:

sulaukusiems
senatvės pensijos
amžiaus

turintiems bent minimalų
pensijų socialinio
draudimo stažą

15 m.

MINIMALUS DARBO
STAŽAS PENSIJAI
LIETUVOJE

Jei Lietuvoje įgyto darbo stažo pritrūks, stažas įgytas Vokietijoje bus sumuojamas. Analogiškai, jei Vokietijoje nesukauptė minimalaus stažo pensijai (čia jis siekia 5 m.), galite susumuoti Lietuvoje įgytą stažą, o jeigu bendrai turėsite 5 m., galėsite kreiptis dėl vokiškos pensijos. Tokią teisę turi asmenys, mokėję nacionalinio draudimo įmokas. Nustačius teisę į pensiją kiekviena šalis mokės savo pensijos dalį: Vokietija mokės už Vokietijoje įgytą stažą, Lietuva – už Lietuvoje įgytą stažą. Atėjus pensiniam amžiui „Sodra“ pati susisieks su Vokietijos institucijomis dėl stažo patvirtinimo – jums patiems dėl stažo sumavimo rūpintis nereikia.

Lietuvoje sukauptą stažą galite patikrinti internete www.sodra.lt. Dėl Vokietijoje sukaupto stažo patikrinimo kreipkitės į Vokietijos Pensijų draudimo įstaigą (vok. Deutsche Rentenversicherung).

Pensinis amžius Vokietijoje ir Lietuvoje skiriasi. Pensiją Vokietija pradės mokėti tik kai sulauksite pensinio amžiaus pagal Vokietijos įstatymus (šiuo metu Vokietijoje – 67 m., Lietuvoje – moterų pensinis amžius – 64 m., vyrų – 64 m. ir 6 mėn.).

Privačiuose fonduose sukauptos pensijos mokėjimu reikės pasirūpinti patiems, todėl išsisaugokite pensijų fondų kontaktus.

VAIRAVIMAS LIETUVOJE

Vokietijoje išduotas vairuotojo pažymėjimas galioja kaip ir lietuviškasis, tad su juo galite drąsiai vairuoti ir Lietuvoje iki dokumento galiojimo pabaigos.

Norėdami pasikeisti pažymėjimą į lietuvišką, papildomų egzaminų laikyti neturėsite. VĮ „Regitra“ padalinyje pateikite:

asmens tapatybės kortelę ar pasą

vairuotojo medicininę pažymą

Vokietijoje išduotą vairuotojo pažymėjimą

Jei jūsų šeimos nariai – Vokietijos piliečiai, nepamirškite, kad norėdami būti Lietuvoje ilgiau nei 90 d. per pusmetį, jie turės gauti teisės gyventi Lietuvos Respublikoje pažymėjimą. Jei į Lietuvą kartu su LR piliečiu atvyksta užsieniečiai šeimos nariai, jie iškart gali kreiptis dėl teisės nuolat gyventi pažymėjimo, galiojančio 10 m. Prašymą reikia pateikti per 3 mėn. nuo atvykimo į Lietuvą (www.migracija.lt svetainėje). Iš anksto pasirūpinkite reikalingais dokumentais: santuokos liudijimu, dokumentais pagrindžiančiais, kad LR pilietis kurį laiką gyveno Vokietijoje ar kitoje ES valstybėje po 2004 m. gegužės 1 d. – pavyzdžiui Vokietijoje išduotas leidimas gyventi, studijų, darbo ar nuomos sutartis.

KUR KREIPTIS?

Raskite visą Jums reikalingą informaciją
apie grįžimą vienoje vietoje!

www.renkuosilietuva.lt

Renkuosi Lietuvą

8 800 22922

(nemokami skambučiai iš Lietuvos)

+370 525 14352

(skambinant iš užsienio)

renkuosilietuva@iom.int

Nemokamos psichologinės konsultacijos:

psichologas@iom.int

Laukiame sugrįžtant namo!

GLOBALI LIETUVA

Informacija parengta 2023 m. rugpjūčio mėn.